

ΑΝΕΠΑΡΚΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (Φεβρουάριος 2008)

Συγγραφέας: ΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΓΕΛΟΣ

Το 2007 ήταν η χρονιά στην οποία το ζήτημα της κλιματικής αλλαγής φάνηκε να παίρνει επιτέλους τη θέση που του αξίζει στην ενημέρωση και την πολιτική ατζέντα: Εκθέσεις του Διακυβερνητικού Πάνελ για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC), συζήτηση στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και στη Σύνοδο των G8, κεντρικό θέμα αντιπαράθεσης -μεταξύ άλλων- και στις πρόσφατες εκλογές στην Αυστραλία. Αποτελεί πλέον κεντρική προτεραιότητα της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε ένα τέτοιο κλίμα, η χρονιά έκλεισε με την Συνδιάσκεψη του ΟΗΕ (UNFCCC) στο Μπαλί για το κλίμα. Η ανθρωπότητα περίμενε από τους εκπροσώπους των κυβερνήσεων του πλανήτη να δρομολογήσουν μια παγκόσμια συμφωνία-διάδοχο του Πρωτοκόλλου του Κιότο, δεσμευτική για όλα τα κράτη, που με δίκαιο τρόπο θα εξασφάλιζε τις απαιτούμενες μειώσεις στις παγκόσμιες εκπομπές.

Η Συνδιάσκεψη κατέληξε, μετά από δραματικές καταστάσεις, σε ένα «Οδικό Χάρτη» που προβλέπει διαπραγματεύσεις δύο χρόνων, που θα ολοκληρωθούν στην Κοπεγχάγη το 2009, για τη συμφωνία που θα εφαρμοστεί από το 2013 για τη μείωση των παγκόσμιων εκπομπών. Ο «Οδικός Χάρτης του Μπαλί» υιοθετήθηκε κυριολεκτικά στο παρά πέντε, ύστερα από μια καθοριστική, αλλά περιορισμένη αλλαγή της στάσης των ΗΠΑ, εξαιτίας μιας εντυπωσιακής απομόνωσης της αντιπροσωπείας της και της μεγάλης πίεσης που της ασκήθηκε.

Από την τελική απόφαση, παρά τις εκκλήσεις των επιστημόνων του IPCC, του ΟΗΕ, των περιβαλλοντικών ενώσεων, των μικρών κρατών που πλημμυρίζουν, απουσιάζει κάθε αναφορά σε συγκεκριμένες δεσμεύσεις ή στόχους για τη μείωση των εκπομπών κατά 25-40% το 2020, όπως επιδίωκε η Ευρωπαϊκή Ένωση, ή κατά 60-80% ως το 2050.

Με την απόφαση του Μπαλί η διεθνής κοινότητα:

- Αναγνωρίζει -τουλάχιστον στα λόγια- πως απαιτούνται σημαντικές μειώσεις στις εκπομπές και πως οι ανεπτυγμένες χώρες πρέπει να αναλάβουν κατάλληλες δεσμεύσεις - και αντίστοιχες δράσεις οι αναπτυσσόμενες.
- Συμφώνησε να υπάρξουν κίνητρα και πόροι για τη μείωση της καταστροφής των δασών.
- Καλεί σε επείγουσα συνεργασία για την εφαρμογή μέτρων στις φτωχότερες χώρες,

για την προστασία τους από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

- Ανακοινώνει ότι θα παράσχει κίνητρα για τη μεταφορά καθαρής τεχνολογίας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες.
- Δεσμεύεται πως οι διαπραγματεύσεις θα έχουν ολοκληρωθεί στη συνάντηση κορυφής στην Κοπεγχάγη, το 2009.

Είναι απογοητευτικό το γεγονός ότι δεν είχαμε μια συγκεκριμένη και δεσμευτική παγκόσμια συμφωνία, όπως απαιτεί η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, παρά τον καταιγισμό στοιχείων για τη ραγδαία αλλαγή του κλίματος και τις επιπτώσεις που ήδη βιώνουμε. Έχουμε έναν «Οδικό Χάρτη» διαπραγματεύσεων και μια καταληκτική ημερομηνία, αλλά είναι άγνωστος ακόμα ο προορισμός.

Στα θετικά της Συνδιάσκεψης είναι η εξασφάλιση ενισχύσεων προς τις αναπτυσσόμενες χώρες για την προστασία των δασών τους (η καταστροφή τους ευθύνεται για το ένα πέμπτο της ανθρώπινης συνεισφοράς στην κλιματική αλλαγή), καθώς και η αλλαγή στάσης των ΗΠΑ, που για πρώτη φορά δέχτηκαν να μπου σε διαπραγματεύσεις.

Το Δίκτυο ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS θεωρεί ότι τώρα είναι αναγκαία όσο ποτέ η ενδυνάμωση της πίεσης της κοινωνίας των πολιτών στις κυβερνήσεις τα δύο επόμενα χρόνια, μια και είναι δεδομένο πως η ουσιαστική δουλειά και οι σκληρές διαπραγματεύσεις εξακολουθούν να είναι μπροστά μας. Οι ερχόμενοι μήνες είναι καθοριστικοί για την έκβαση και την αποτελεσματικότητα της παγκόσμιας προσπάθειας. Κάθε χώρα, και η Ευρωπαϊκή Ένωση συνολικά, πρέπει να αναλάβουν τις ευθύνες που τους αναλογούν, έτσι ώστε να πείσουν και τις υπόλοιπες χώρες ότι δεσμεύονται στην πράξη για την προστασία του κλίματος. Η Ελλάδα, που έχει κακές επιδόσεις στα θέματα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου -όπως και σε άλλες περιβαλλοντικές πολιτικές- είναι καιρός να αλλάξει ρότα και να πρωτοστατήσει, μαζί με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, στον αγώνα για την προστασία του κλίματος.

- Να επεξεργαστεί μέσα από διάλογο και κυρίως να εφαρμόσει μια πολιτική που θα οδηγήσει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (από τη χώρα μας) κατά 60% ως το 2050.

- Να αναπτύξει διάλογο και συνεργασία με τις περιβαλλοντικές οργανώσεις και τους επιστημονικούς φορείς και, τέλος,

- Να δημιουργήσει συμμετοχική Επιτροπή Προστασίας του Κλίματος.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «Μεταρρύθμιση», τ. 20, Φεβρουάριος 2008, σ. 25-26.